

Tilsyn 2010

Tilbuddets navn: Børnehusene

Adresse: Billeshavevej 49, 5500 Middelfart

Anmeldt tilsyn foretaget den **19. april 2010**

Tilsynsførende: Marianne Albertsen, AC-planlægger og Anne-Grethe Westh, socialfaglig konsulent.

- **Kort beskrivelse af tilbuddet / institutionen:**

Børnehusene er en døgninstitution med 42 normerede pladser for handicappede børn og unge i alderen 0 – 18 år.

Børnene er født med eller har pådraget sig fysiske og/ eller psykiske handicap med varige og betydelige funktionsnedsættelser.

Børnehusene er inddelt i 5 afdelinger placeret i henholdsvis Nyborg, Odense og Middelfart. Ud over boenhederne rummer Børnehusene en Børneterapi bestående af fysio- og ergoterapi. Børnehusenes administration er beliggende i Odense.

Børnehusenes mission er at være det bedste alternativ og supplement til barnets hjem, og målet for børnenes ophold i Børnehusene er omsorg, tryghed, nærvær, kontakt og stimulering.

Tilsynets samlede vurdering

- **Anbefalinger til kvalitetssikring og -udvikling:**

Tilsynet har følgende anbefalinger:

Implementering af Systematik i pædagogikken

- ⇒ at implementering af ny pædagogisk metode fortsat bør have høj prioritering og ledelsesmæssig bevågenhed
- ⇒ at der laves en vurdering af det tidsmæssige behov for forberedelse og planlægning i forbindelse med projekter
- ⇒ at der fortsat arbejdes på, at mål og delmål operationaliseres

Bosted

- ⇒ at der sker yderligere implementering/udvikling af Bostedsystemet, herunder anvendelsen af funktionaliteterne vedrørende mål og delmål

Magtanvendelser

⇒ at der etableres en mere systematisk opfølgning og tilbagemelding til medarbejderne

Medicininstruks

⇒ at ikrafttrædelsesdato og revurdering fremgår af instruksen

Kostpolitik

⇒ at der udarbejdes en skriftlig kostpolitik for Børnehusene.

Personaleforhold

⇒ at der udvikles en mere systematisk opfølgning på psykiske belastninger for personalet

⇒ at der følges op på kvaliteten af praktik vejledningen

Organisatoriske og driftsmæssige forhold

⇒ at ledelsen forsat har opmærksomhed på de økonomiske og belægningsmæssige forhold

⇒ at der tages initiativer til at imødekomme medarbejdernes behov for mere synlig ledelse

Eventuelle bemærkninger, som ikke er indarbejdet:

- Fra forstanderen: Ingen.

- Fra driftschefen: Ingen.

Fremsendelsesbemærkning til driftschefen:

Rapporten fremsendes hermed til videre behandling, idet der herunder henvises til ovenstående anbefalinger.

Den 1. juni 2010, JFB.

Eventuelle prioriteringer ved tilsynet:

- Evt. særlige fokuspunkter:

Tilsynet har på baggrund af det fremsendte materiale valgt at have et særligt fokus på følgende områder:

- ❖ Implementering af Systematik i pædagogikken

- ❖ Anvendelse af Bosted – herunder arbejdet med de individuelle planer, mål og delmål i Bosted
- ❖ Det fysiske og psykisk arbejdsmiljø, med særlig fokus på arbejdsskader, vold og sygefravær
- ❖ Procedurer for og håndtering af magtindberetninger
- ❖ Hjemmesiden

- Evt. særlig prioritering ved tilsynets gennemførelse:
Tilsynet valgte at gennemføre tilsynsbesøget på Børnehusenes afdeling i Middelfart.

- Deltagere ved tilsynet:
Fra Børnehusene deltog forstander, afdelingsleder, to medarbejderrepræsentanter og to beboere. Endvidere deltog to forældrerepræsentanter. Fra socialstaben i Region Syddanmark deltog socialfaglig konsulent Anne-Grethe Westh samt AC-planlægger Marianne Albertsen.

Andet: Intet.

1. Målgruppe og beboersammensætning

- Målgruppe – antal pladser – tilbuddets indhold:

Børnehusene er en døgninstitution med 42 normerede pladser for handicappede børn og unge i alderen 0 – 18 år.

Børnene er født med eller har pådraget sig fysiske og/ eller psykiske handicap med varige og betydelige funktionsnedsættelser.

Børnehusene er inddelt i fem afdelinger placeret henholdsvis med tre i Nyborg, en i Odense og en i Middelfart. Ud over boenhederne rummer Børnehusene en Børneterapi med egen fysio- og ergoterapi. Børnehusenes administration er beliggende i Odense.

Børnehusene Middelfart har 10 pladser, og der er i øjeblikket tre ledige pladser, hvoraf den ene pt. anvendes som aflastningsplads for en ung.

- Aktuel beboer/bruger/elevsammensætning – ændringer heri siden sidste tilsyn:

Etablering af enkeltmandsforanstaltning er i gang i øjeblikket, og der arbejdes på opsætning af pavillon til dette. Den aktuelle person bor i kælderværelse indtil arbejdet er færdiggjort. Flere af børnene udviser fortsat en udadreagerende og voldsom adfærd.

- Belægningsforhold:

Forstander er opmærksom på problematikken vedr. ledige pladser og har indkaldt driftschefen til møde om sagen, da der ikke er venteliste til Børnehusene udover et konkret tilfælde.

- Andet:
Intet.

1.1. Tilsynets vurdering af tilbuddets indhold i forhold til målgruppe og aktuel beboersammensætning

Det er tilsynets vurdering, at der er et passende forhold mellem den beskrevne målgruppe og beboersammensætningen. Tilsynet konstaterer, at der i nær fremtid er behov for at forholde sig til de ledige pladser i Børnehusene.

2. Pædagogisk praksis, brugerindflydelse og sundhedsmæssige forhold

- Pædagogisk koncept og metode:

Det fremgår af Børnehusenes hjemmeside, at børnene i Børnehusene - ligesom alle andre børn - har brug for omsorg, tryghed, nærvær, kontakt og stimulering. Børnehusenes mission er at være det bedste alternativ og supplement til barnets hjem. Børnehusene beskriver, at udvikling sker gennem livsglæde.

Alle faste medarbejdere har i 2008 gennemgået grundkursus i Systematik i pædagogikken, og nye medarbejdere bliver fortsat sendt afsted i dette grundforløb ved ansættelsen. Det er ledelsens opfattelse, at holdninger sammen med vaner og rutiner er blevet revurderet. Det har bl.a. medført en ændring i det pædagogiske arbejde, så børnene inddrages mere.

Tanken er, at der i hvert hus skal være en projektleder, som følger en 2 årig projektlederuddannelse med undervisning og supervision i forhold til pædagogiske projekter. Der er nu 4 projektledere i Børnehusene, og de er samtidig behjælpelige i de enheder, som ikke selv har en projektleder. Projektlederne skal vejlede de andre medarbejdere i et hus.

Ledelsen afholder introkursus for nye medarbejdere to gange om året, hvor der kommer én af projektlederne og fortæller om Systematik i pædagogikken.

Børnehusene deltager i mini-afdansningsbal med Skovhuse, Engbo og Lilleskov, som en slags fælles supervision på metoden. Desuden deltager Børnehusene i et større netværk, der arbejder med samme metode.

Ved Børnehusenes nytårskur kan holdningsmæssige drøftelser ligeledes være en del af programmet.

I afdelingen i Middelfart er implementeringen af metoden fortsat i sin spæde start, og afdelingslederen fortæller, at metoden benyttes fuldt ud for et barn og i få sammenhænge for et andet, og der berettes om større fokus på det enkelte barn med denne metode. Ledelsen fortæller om en opstart med modstand fra personalet på arbejdsmetoden, men det er ved at finde et fornuftigt leje, og der er nu energi og vilje fra medarbejderne til opgaven.

I forhold til implementering peger medarbejderne på dårlige arbejdsbetingelser i forhold til

implementering af nye metoder, da det kræver tid til forberedelse, behov for opfølgning og evaluering at starte en ny metode op, og de giver udtryk for, at lidt af systematikken er tabt på det sidste. Der er generelt ikke afsat tid til forberedelse. Medarbejderne påpeger, at ledelsen gerne vil planlægge med administrative timer, men så kan arbejdsplanen ikke hænges sammen. Medarbejderne har oplyst, at de har 2 kontordage på 8 uger, der fuldt besat af møder. Efterfølgende har forstanderen oplyst, at en del medarbejdere desuden har morgenvagter, som kan benyttes til forskellige opgaver, når børnene er sendt i skole.

- **Hvordan omsættes pædagogiske mål og værdier i hverdagen:**

Der afholdes teammøder, orienterende møder og børnekonferencer. Systematik i pædagogikken tager udgangspunkt i projektarbejde, og projektforbereelse tages op på teammøderne. På børnekonferencerne er der en grundig gennemgang af 3 børn ad gangen. Afdelingslederne deltager i alle møder med undertagelse af teammøder, hvor han deltager på skift.

Medarbejderne giver udtryk for, at der ikke er en kultur for at give hinanden feedback i huset, og der er enighed om, at både fra ledelse og medarbejderne imellem er det en mangelvare at få og give feedback på det daglige pædagogiske arbejde.

Ved indflytning er der et snævert samarbejde med barnets forældre, men de deltager ikke i planlægning af den daglige pædagogiske praksis. Det fremkommer heller ikke fra forældre som et større ønske.

- **Anvendelse af individuelle planer / elevplaner i praksis:**

Der udarbejdes individuelle planer for det enkelte barn en gang årligt. Der forligger en plan over handleplansmøder for 2010. Tilsynet har inden tilsynsdagen fået tilsendt to individuelle planer, hvori begge børn er grundigt beskrevet med kompetencer og vanskeligheder.

Der er lavet en plan med opsatte mål og delmål. Planen er forsat ikke implementeret som en del af Bostedsystemet, så mål og delmål dagligt popper op, når medarbejderne skriver i Bosted om det enkelte barn.

Handleplanskoncepter forventes i 2010 ændret, så det harmonerer med krav i kvalitetsstandard.

Ledelsen fortæller, at der på teammøder arbejdes med, hvordan mål og delmål kan omsættes til det daglige arbejde, og på børnekonferencen er et dagsordenspunkt drøfte målene.

Medarbejderne giver udtryk for, at mål og delmål drøftes for sjældent, og ofte er der tale om, at de tages op ved halvårligt statusmøde

- **Evt. udviklingsaktiviteter og projekter i det pædagogiske arbejde:**

Implementering af Systematik i pædagogikken som metode.

- **Anvendelse af Bosted Systemet:**

Bostedsystemet anvendes til daglige noter om det enkelte barn. Den individuelle plan ligger i systemet, men er forsat ikke implementeret, så der er mulighed for at se opstillede

mål og delmål. Tidsplanen for dette er fastsat til foråret 2010.

Medicin er fortsat ikke en del af Bostedarbejdet i alle enheder, og nogle klarer det fortsat manuelt, hvilket er tilfældet i Middelfart. Lederen har efter samråd med regionens medicin-team udmeldt, at det er frivilligt, om det gøres på den ene eller anden måde.

Der er mulighed for, at pårørende har adgang til at læse i Bostedsystemet efter deres ønske og behov.

Systemet bruges også som informationssystem for Børnehusene, hvor referater og lignende lægges ind, så medarbejderne kun skal kigge et sted. Medarbejderne betragter systemet som et godt og dagligt arbejdsredskab.

- **Andet:**

Forstanderen oplyser, at vision, mission og Børnehusenes værdisæt skal revurderes. Tanken er, at det kan foregå afdelingsvist eller evt. på tværs af afdelinger.

Tilsynet blev under besøget gjort bekendt med, at pædagoger henter og bringer børn ved hjemmebesøg.

2.1. Magtanvendelse og vold

- **Hvordan introduceres til reglerne om magtanvendelse?**

Forstanderen oplyser, at reglerne omkring magtanvendelse foreligger i intronappen, som udleveres til alle nye medarbejdere. Reglerne ligger endvidere på Bosted og på deres x-drev, så det også er tilgængeligt elektronisk.

På de halvårslige introdage, som afholdes for nye medarbejdere, har forstanderen altid reglerne med, så de kan gennemgås, hvis der er behov herfor.

- **Antal og arten af magtanvendelser siden sidste tilsyn**

Siden sidste tilsyn har der i afdelingen i Middelfart været 21 magtanvendelser (15 i 2009 og 6 i 2010). Et stort antal af disse magtanvendelser har været udøvet i forhold til et enkelt barn. Problematikken omkring dette barn er sidenhen blevet løst.

I forhold til episoder vedrørende vold mod medarbejdere, har forstanderen oplyst, at der i perioden fra 1. juli 2009 til 31. marts 2010 har været registreret 29 episoder.

Volden mod personalet har typisk karakter af trusler, slag og spark. Vold af mere alvorlig karakter indberettes som arbejdsskade. Til opfølgning på vold og arbejdsskader/ulykker har Børnehusene endvidere etableret et arbejdsulykkanalyseudvalg – AUAU-udvalg – som holder møde en gang i kvartalet. Arbejdstilsynet har en model til analyse af arbejdsulykker, som udvalget bruger.

- **Hvordan er magtanvendelserne fulgt op?**

Ledelsen oplyser, at medarbejderne følger op i forhold til hinanden. Afdelingslederen

oplyser endvidere, at han altid spørger til, hvad der er sket og, om procedurerne er fulgt.

Medarbejdere fortæller, at der er en fast forretningsgang, som alle kender og følger. De bemærker dog, at der ikke som sådan følges op på en episode i form af analyse og refleksion, hvilket de finder, er et minus.

- **Vold beboerne/brugerne/eleverne imellem:**
Såvel ledelse som medarbejdere fortæller, at beboerne kan være hårde ved hinanden. Episoderne bliver registreret, og forstanderen har efter tilsynsbesøget oplyst, at der i første kvartal 2010 er registreret 4 episoder af vold beboerne imellem. Omfanget er dog begrænset omfang, fordi de voksne går imellem.
- **Andet (Evt. politianmeldelser):**
Ikke oplyst.

2.2. Beboer/bruger/elevindflydelse og trivsel

- **Hvorledes sikres med- og selvbestemmelse?**
Forstanderen henviser til Børnehusenes retningsgivende dokument vedrørende brugerinddragelse, hvoraf det bl.a. fremgår, at børnene i videst mulig omfang inddrages i beslutninger, der vedrører dem selv. Det gælder for såvel større som mindre beslutninger. Fx afholdes beboermøder, og børnene inddrages i beslutninger om, hvad de har lyst til at lave efter skoletid, hvad de har lyst til at spise etc.
- **Hvordan arbejdes der med Regionens brugerpolitik, herunder dato for tilbuddets brugerpolitik (kun voksentilbuddene)?**
Ikke relevant.
- **Kender beboerne tilbuddets brugerpolitik (voksentilbuddene)?**
Ikke relevant.
- **Trivsel og tilfredshed med tilbuddet?**
Tilsynet interviewede to beboere omkring deres trivsel og tilfredshed med tilbuddet. Begge børn virkede glade og tilfredse med deres ophold på Børnehusene.

Med hensyn til fritidsaktiviteter fik tilsynet oplyst, at børnene typisk er hjemme mellem 16 og 16.30 fra SFO/heldagstilbud, og ikke magter yderligere fritidstilbud. Enkelte har gået til ridning og en til dans.

2.3. Sundhedsmæssige forhold

- **Hygiejne og rengøring**

Såvel fællesarealer samt børnenes værelser fremtræder rene og pæne. Fællesarealerne rengøres af et rengøringsfirma. Børnenes værelser rengøres af børnene og personalet i fællesskab en gang om ugen.

- **Medicinopbevaring /-instruks**

Tilsynet har fået tilsendt instruks gældende for Børnehusene i Middelfart omkring håndtering af medicin. Instruksen virker fyldestgørende. Tilsynet konstaterede, at instruksen ikke var påført dato for ikrafttrædelse samt angivelse af, hvornår /hvor ofte den revideres.

Tilsynet har ikke foretaget stikprøvekontrol i medicinskabet eller efterprøvet, hvorvidt medarbejdere kendte og fulgte anvisningerne i instruksen. På forespørgsel om, hvad der sker ved en utilsigtet hændelse omkring medicin, oplystes, at de vil kontakte lægen.

- **Evt. kostpolitik**

Ved sidste anmeldte tilsyn oplyste ledelsen, at de overvejede muligheden af en kostpolitik, bl.a. på grund af overvægtsproblemer blandt beboerne. Ledelsen kunne imidlertid oplyse, at der ikke er udarbejdet en kostpolitik for Børnehusene.

Tilsynet spurgte til, hvem der forestår planlægning, indkøb og tilberedning af maden. Ledelsen oplyste, at det tidligere har været en køkkendame, som har sørget for disse forhold. Hun er fratrukket marts 2010, og for øjeblikket indkøbes og planlægges kosten for et par dage ad gangen af afdelingslederen og de medarbejdere, som har formiddagsvagt. Meget af maden rekvireres fra en lokal slagter.

- **Andet**

Det fremgår af referat fra et MED-udvalgmøde den 24. november 2009, at Børnehusene vil færdiggøre en sundhedspolitik i løbet af 2010. Forstanderen har efterfølgende oplyst, at Børnehusene også har intension om at udarbejde og færdiggøre en stresspolitik og en seni-orpolitik i 2010.

2.4. Samarbejde med forældre / pårørende

- **Hvordan arbejdes der med Regionens pårørendepolitik, herunder dato for tilbuddets / institutionens pårørendepolitik?**

Findes en pårørende politik?

Ledelsen oplyser, at der endnu ikke har været tid til udmønte den regionale pårørendepolitik. Der er således ikke en nedskrevet pårørendepolitik, men forstanderen oplyser, at der er en praksis, hvor de pårørende inddrages i alt efter egne ønsker.

Tilsynet fik mulighed for at interviewe to pårørende. Begge gav helt overordnet udtryk for tilfredshed med tilbuddet og samarbejdet med såvel ledelse som medarbejdere. Begge fandt ligeledes, at deres børn trives, og har udbytte af deres ophold.

Af positive forhold, som forældrene fremhævede ved botilbuddet er:

- god indkøring/introduktion af barnet til stedet
- god omgangstone – mellem ansatte og børn og de ansatte imellem
- hyppig og god kontakt med såvel kontaktperson som teamet – familieagtig kontakt
- mulighed for indflydelse
- generel god information fra Børnehusene
- godt samarbejde medarbejde og ledelse imellem
- muligheden for at logge sig på Bosted

Af mangler pegede begge forældre på, at de gerne så, at deres børn fik mere træning. Der blev nævnt svømning, fysioterapi og ergoterapi.

- Kender de pårørende tilbuddets pårørendepolitik?
Ikke relevant.

- Forældrebestyrelse / pårørenderåd:

Børnehusene har et forældreråd, som blev etableret den 23. februar 2009. Forstanderen oplyste, at de i forældrerådet har besluttet at afholde et årligt møde. Ledelsen oplever ikke, at forældrene har den store interesse i at mødes på tværs, hvorfor de enkelte afdelinger holder lokale møder med forældrene. Ledelsen finder, at de pårørende til gengæld har stor interesse i de forskellige arrangementer, som afdelingerne afholder. Som eksempel nævnes Hallo-ween festen, julefesten og lignende arrangementer

Børnehusene har lige fået tildelt midler fra udviklingspuljen til et projekt omkring udarbejdelse af en hvidbog om, hvordan man bedst muligt bygger nye boliger til denne målgruppe. Ledelsen vil forsøge at inddrage forældrene i det projekt.

- Opfølgning af sager fra forældrebestyrelse / pårørenderåd:
Intet.

- Andet:

Ledelsen bemærker, at resultatet af efterårets pårørendeundersøgelse snart kommer, og der vil de være opmærksomme på, hvorvidt de viser sig noget, der skal følges op på.

2.5. Forretningsgang vedr. brugernes økonomi

- Børn og unge: Procedure for udbetaling af lomme- og tøjpenge:
Alle børn i Børnehusene Middelfart har egen konto i banken, hvor de med deltagelse af personale kan hæve lommepenge. Barnet administrerer i samråd med kontaktpædagog sine lommepenge.
- Voksne: Procedure for håndtering af beboermidler:
Ingen af borgerne er fyldt 18 år.

- Andet:
Intet.

2.6. Eksterne samarbejdsforhold

- Samarbejdet med region, kommuner og andre samarbejdspartner / myndigheder:
Ifølge ledelsen opleves helt generelt et godt samarbejde med andre samarbejdspartnere. I forhold til Det sociale område fremhæves særligt det gode samarbejde med områdets jurister. Børnehusenes konsulent er for nylig stoppet, men også her har der været tale om et godt samarbejde.

Børnehusene samarbejder med 4 forskellige skoler, hvor der også er et godt samarbejde, selv om flere faggrupper skal forsøge at skabe en fælles forståelse af børnene.
- Handleplanssamarbejdet:
Kommunernes sagsbehandler deltager i handleplansmøder i Børnehusene, og samarbejdet findes tilfredsstillende.
- Andet:
Intet.

2.7. Klager over tilbuddets ydelser og det pædagogiske indhold

- Hvilke mundtlige / skriftlige klager har der været siden sidste tilsyn, og hvordan er de håndteret?
Der er ikke oplyst om klager siden sidste tilsyn.
- Andet:
Intet.

2.8. Særlige problemstillinger

- F.eks. sidst godkendte undervisningsplan ved intern skole:
Ikke relevant.
- F.eks. anvendelse af maskiner og materialer m.v. – overholdelse af arbejdsmiljølov m.v.
Ikke relevant.

- Andet:
Intet.

2.9. Tilsynets vurdering af den pædagogiske praksis, tilfredshed og trivsel m.v.

Det er tilsynets overordnede vurdering, at Børnehusene yder en fin afstemt og kvalificeret pædagogisk indsats i forhold til målgruppen. Tilsynet finder, at indsatsen vil blive yderligere kvalificeret, når indkøringen af den pædagogiske metode ”Systematisk i pædagogikken” er fuldt ud implementeret overfor samtlige børn.

I forhold til implementeringen af den pædagogiske metode finder tilsynet det vigtigt, at ledelsen sikrer fortsat fokus på projektet, så det ikke kommer til at ”forsvinde” i dagligdags gøremål. Der bør således være opmærksomhed omkring, hvorvidt der skal findes/uddannes en ny projektleder til at stå i spidsen for projektet i afdelingen i Middelfart.

Tilsynet kan konstatere, at medarbejderne ikke finder, at der er tid nok til at sætte sig ind i og til arbejdet med den nye metode. Tilsynet finder på det grundlag, at ledelsen bør undersøge, hvorvidt en ændring af arbejdsgange eller lignende kan frigøre tid og plads til, at medarbejderne får yderligere mulighed for at arbejde med indlæring og afprøvning af metoden.

Tilsynet finder det meget positivt, at Børnehusene opsætter såvel mål som delmål i de individuelle planer, som udarbejdes for børnene. I forhold til delmålene vurderer tilsynet, at disse med fordel kan gøres mere operationelle, så de kan være styrende i forhold til det daglige pædagogiske arbejde. For at sikre at de fastsatte mål og delmål også bliver aktive redskaber i forhold til det pædagogiske arbejde, er det endvidere tilsynets vurdering, at der er behov for en mere systematisk og løbende opfølgning på mål og delmål i forhold til det enkelte barn.

Tilsynet vurderer, at Børnehusene bør undersøge det hensigtsmæssige i, at det er personalet, der henter og bringer børnene ved weekendophold i hjemmet. Der kan måske ske en besparelse af personaletimer, hvis børnene bringes til og fra hjemmet og Børnehusene via en taxaordning.

Tilsynet har fået oplyst, at såvel ledelse som medarbejderne er bekendt med og anvender de foreliggende retningslinjer omkring magtindberetninger. Tilsynet vurderer dog, at der med fordel kan strammes op på anvendelsen af den del af retningslinjerne, som vedrører behandling af magtanvendelserne på førstkommende relevante møde, så der sikres mulighed for analyse af og refleksion over disse.

Tilsynet finder, at Børnehusenes medicininstruks bør påføres dato for ikrafttrædelse samt angivelse af, hvornår /hvor ofte den revideres, så medarbejdere til enhver tid kan sikre sig, at de følger en gældende instruks.

Børnehusene har ikke en nedskrevet kostpolitik. Det er tilsynets vurdering, at Børnehusene med fordel kan udarbejde en sådan. Både for at sikre børnene en sund og alsidig kost, men også for at skabe klare retningslinjer for medarbejderne i forhold til kost.

3. Personale og arbejdsmiljø

- Matcher antal ansatte (*faktisk personaleforbrug*) og personalets sammensætning de faglige mål (*f.eks. vedrørende pleje, træning, beskæftigelse, fritid*)?

Ledelsen vurderer, at der i dag i rimelig grad er overensstemmelse mellem antal ansatte og børn. Det skyldes primært, at den nuværende beboergruppe ikke udviser det omfang af udadrettet adfærd, som gjorde sig gældende ved sidste tilsynsbesøg. For at skabe ro og trygge rammer omkring børnene er der endvidere skåret ned på antallet af vikarer, så der er færre men kendte voksne om børnene.

Børnehusene har i forhold til 2009 fået en takststigning på 608 kr. Ledelsen bemærker hertil, at denne ikke kan mærkes som øgede ressourcer, hvilket skyldes et fald i belægningen. Børnehusene i Middelfart har derfor oplevet en manglende indtægt, som har betydet overflytning af personale.

Afdelingslederen oplyste, at hovedparten af de ansatte er uddannede pædagoger, og der er kun 3 uuddannede.

I forhold til det nye enkeltmandsprojekt, som påbegyndes nu, vil der være 8 medarbejdere tilknyttet.

- Vikaranvendelse, omfang og procedure:
Som angivet ovenfor forsøges vikaranvendelsen begrænset af hensyn til børnene. Forstanderen oplyser, at der p.t. er 7 tilkaldte vikarer tilknyttet Børnehusene i Middelfart. Anvendelsen af vikarer sker ved ferie og sygdom hos det faste personale. Vikarerne ansættes på timeløn.

3.1. Personaleudskiftning

- Antal fratrådte medarbejdere siden sidste tilsynsbesøg – årsagen hertil?
Der er siden sidste tilsyn fratrådt 4 medarbejdere. Én medarbejder er afskediget pga. sygdom, de øvrige har selv opsagt deres stillinger.

3.2. Sygefravær

- Sygefraværstatistik:
For Børnehusene samlet set var der i 2. halvår 2009 et fravær på 10,97 %, hvor det i 1. halvår 2009 var på 12,91%. Der har således været et fald i det gennemsnitlige fravær på

1,94 procentpoint. For Børnehusene i Middelfart har forstanderen sendt oplysninger om, at det gennemsnitlige fravær i 2009 var på 8 %.

Forstanderen har overfor tilsynet oplyst, at Børnehusene i Middelfart normalt har en lav og stabil sygefraværsprocent omkring 5 %. Den nogen højere procent i 2009 mener forstanderen har baggrund i nogle vanskelige beboere, som boede i afdelingen i 2009.

Børnehusenes fravær kan sammenholdes med det gennemsnitligt fravær for alle de regionale sociale og psykiatriske tilbud i Region Syddanmark, som i 2. halvår 2009 var på 6,84 % og 7,44 % i 1. halvår 2009.

- **Aktuelt antal langtidssyge:**

For Børnehusene samlet set er 7 personer langtidssygemeldt. For afdelingen i Middelfart har der været 1 langtidssygemeldt medarbejder i løbet af det sidste år. For tiden er der ingen langtidssygemeldt i Middelfart afdelingen.

- **Sygefraværspolitik:**

Børnehusene har en personalepolitik, som forholder sig til kortvarige, hyppige og langvarige sygefravær. Politikken tager udgangspunkt i Region Syddanmarks overordnede fraværspolitik.

Tilsynet fik ikke lejlighed til at spørge hverken ledelse eller medarbejdere om sygefraværspolitikken, og hvorvidt den fungerer og efterleves i praksis.

- **Andet:**

Intet.

3.3. Arbejds miljø

Vedr. arbejdsmiljøarbejde er beskrevet, at der i 2010 skal arbejdes med

- ny APV for alle afdelinger
- håndteringsvejledninger
- forflytningspersoner uddannes
- Nyt MUS skema, som skal bruges af alle
- Lokale tiltag efter MTU

- **Fysisk arbejdsmiljø, herunder vurdering af hjælpemidler og materiel:**

Både personale og leder giver udtryk for, at vold og udadreagerende adfærd påvirker personalegruppens arbejdsmiljø. Det gælder såvel for den adfærd personalet udsættes for, som for den adfærd børnene udsætter hinanden for.

I Middelfart afdelingen er medarbejderne tilfredse med gruppens interne måde at tale om børnenes adfærd på. Dog kunne de ønske sig mere opmærksomhed fra afdelingslederen på adfærden og de reaktioner, der måske efterfølgende er behov for at italesætte.

Forstanderen fortæller, at der arbejdes pædagogisk med den udadrettede adfærd. I arbejdsskadeanalyseudvalget laves analyse af ulykker i forbindelse med vold og håndteringsproblematikker, og der ud fra arbejdes med forslag til, hvordan lignende skader kan undgås. I

2009 har alle medarbejdere, der arbejder med immobile børn, gennemgået et forflytningskursus.

- **Psykisk arbejdsmiljø:**

Der forefindes en beredskabsplan for personalet i forbindelse med pludselige psykiske belastninger. I planen er en tydelig beskrivelse af, hvordan kolleger agerer i situationen. Medarbejderne giver udtryk for at mangle afdelingsleders opmærksomhed og opfølgning i forhold til kolleger, der udsættes for psykiske voldsomheder. De har i flere tilfælde selv måttet opsøge leder for at få snakket episoder igennem.

- **Anmeldte arbejdsskader og arten af disse siden sidste tilsyn:**

For Børnehusene samlet set har der været 6 arbejdsskader i 2009. Der ud over er en ældre skade anmeldt i 2009. De 3 af skaderne handler om bid og slag. 2 skader drejer sig om pludselige skader i forbindelse med håndtering af immobile børn. 1 skade omhandler behandling i sygehusvæsen, hvor en læge bad en medarbejder om at løfte et større barn.

- **Vold mod personale (*omfang og type, evt. politianmeldelser*):**

Der er registreret 29 episoder af vold mod medarbejderne i perioden 1. juli 2009 til 31. marts 2010. Forstanderen fortæller, at der arbejdes pædagogisk med den udadrettede adfærd.

I arbejdsskadeanalyseudvalget laves analyser af ulykker i forbindelse med vold, og derud fra arbejdes med forslag om, hvordan lignende episoder kan undgås.

- **Dato for sidste APV – hvordan følges op?**

Der er udarbejdet en APV i 2008 og planen er at der laves en ny i efteråret 2010. Opfølgning af APV fra 2008 er sket i marts 2010, men det fremgår ikke tydeligt af opfølgningen, hvem der har lavet revurderingen. Det er efterfølgende blevet oplyst, at det er sikkerhedsrepræsentant og afdelingsleder, der har foretaget revurderingen.

I 2009 blev lavet en medarbejdertilfredshedsundersøgelse, hvor lidt over halvdelen af medarbejderne svarede (53 %). I delundersøgelsen fra Børnehusene Middelfart, var svarprocenten 38. Ledelsen udtrykker stor ærgrelse over de få tilbagemeldinger undersøgelsen har givet. Manglende tid, sygdom og manglende overskud er forklaringer, der efterfølgende er givet på den lave tilbagemelding.

- **Arbejdstilsynsbesøg, evt. påbud:**

Børnehusene Nyborg har haft besøg af arbejdstilsynet, uden at der blev udstedt påbud.

- **Politikker – røg, vold, misbrug m.v.:**

I MED udvalgsreferat fra nov. 2009 fremgår en 2010 plan for udarbejdelse af diverse lokale politikker, så som sundheds-, senior-, stresspolitik.

Der findes efter tilsynets kendskab ikke lokale politikker vedr. alkohol, der henvises til regionens politikker.

- Andet:
Intet.

3.4. Uddannelse og udvikling

- **Kompetenceudviklingsplaner:**
Siden 2009 er der udarbejdet kompetenceudviklingsplaner for hver enkelt medarbejder. Af det retningsgivende dokument vedrørende kompetenceudvikling fremgår, at medarbejdernes kompetencer forsøges bevaret og udviklet via én årlig MUS-samtale samt via regelmæssige feedback samtaler.
- **Særlige efteruddannelsestiltag:**
Alle medarbejdere har gennemgået et grundkursus i Systematik i pædagogikken, og alle nye medarbejdere får samme grundkursus. Alle afdelinger har desuden en projektleder under uddannelse i forhold til gennemførelse af pædagogiske projekter.
- **MUS / GRUS. Form og hyppighed:**
Der afholdes MUS en gang årligt med nærmeste leder.
- **Supervision:**
Der gives supervision i forhold til de pædagogiske projekter.
- **Introduktionsforløb for nye medarbejdere, herunder vikarer:**
Forstanderen afholder introforløb for nye medarbejdere to gange om året. Der er udarbejdet en intromappe, som udleveres til alle nye medarbejdere, herunder også studerende. Introduktion til det daglige arbejde sker i de enkelte afdelinger.
- **Hvilken baggrund har de medarbejdere, der fungerer som praktikvejledere, for at udøve praktikvejledning – og hvordan følges op på kvaliteten af praktikvejledningen?**
Det er fastansatte medarbejdere i Børnehusene, der fungerer som praktikvejledere. Af det fremsendte materiale ses ikke angivet særlige krav omkring anciennitet eller lignende. Dog har Børnehusene i det afsnit i deres intromappe, som hedder ”Særligt for pædagogstuderende i Børnehusene” angivet ”krav og forventninger til praktikvejlederen”. Heraf fremgår, at den studerende har krav på seriøs vejledning, så vejlederen skal være forberedt til konferencetimer, afsætte tid til vejledning samt sikre, at den studerende får en grundig introduktion til Børnehusene.

Der udarbejdet et evalueringsskema, som bruges til evaluering af den studerende. Skemaet bruges ved praktikopholdets afslutning, og kan bruges til en midtvejsevaluering. Spørgsmålene i skemaet er rettet mod den studerende, og ikke på kvaliteten af praktikvejledningen.

- Hvordan organiseres praktikforløbet for de studerende og med hvilket indhold, herunder dato for seneste plan over praktikforløbet?

Børnehusene har udarbejdet retningslinjer for de studerendes praktikforløb. Retningslinjerne fremgår af afsnittet ”Særligt for pædagogstuderende i Børnehusene” i Børnehusenes intromappe. Retningslinjerne, som indeholder plan for praktikforløbet, er udarbejdet den 25. november 2008.

Den studerende tilknyttes én praktikvejleder, som får ansvaret for praktikforløbet. Af retningslinjerne fremgår, hvad den studerende skal deltage i. Hvilke forventninger der er til den studerende, og hvilke forventninger, den studerende kan have til Børnehusene som praktiksted. Det fremgår i den forbindelse, at den studerende minimum kan forvente vejledning (konferencetimer), én gang hver anden uge. Dog tages forbehold herfor i perioder med ferie og ved evt. sygdom hos praktikvejlederen. Ligeledes er der en udførlig angivelse af, hvad en konferencetime kan vedrøre.

- Andet:
Intet.

3.5. MED – arbejde

- Hvordan er strukturen?

Børnehusene har et MED-udvalg med medlemmer fra alle huse og alle faggrupper er repræsenteret. Udvalget består af 13 medlemmer, der tæller ledelsesrepræsentanter og medarbejderrepræsentanter som primært er fra TR og SR gruppen.

Der afholdes 4 årlige møder i MED. Dagsorden og referat fra møderne udsendes og ligger i Bostedsystemet.

- Hvordan vægtes arbejdsmiljø og sikkerhedsarbejdet i MED-udvalget?
Aktuelle punkter for MED-udvalget fremgår at referater fremsendt til tilsynet, som omhandler punkter til bearbejdning både i forhold til arbejdsmiljømæssige, driftsmæssige og kvalitetssikrende opgaver.
- Andet:
Intet.

3.6. Tilsynets vurdering af personale- og arbejdsmiljøsituationen

- Vurderes personalenormeringen, personalets disponering, kvalifikationer og arbejdsforhold at matche de pædagogiske mål?
Vedrørende normering og antal børn vurderer tilsynet, at der er en rimelig sammenhæng. Tilsynet vurderer dog, at der i nær fremtid er en udfordring omkring manglende belægning, og der er p.t. ingen på venteliste. Der har været en takststigning fra 2009 til 2010. Omkring

det psykiske arbejdsmiljø er det tilsynets vurdering, at medarbejderne har brug for mere systematisk opfølgning på psykiske belastninger. For så vidt angår praktikvejledning bør en mere systematisk opfølgning på kvaliteten af denne overvejes.

4. Fysiske rammer

- **Udendørs rammer**

Børnehuse Middelbart er placeret i smukke omgivelser tæt på skov og strand. Foran bygningen er der småsten som belægning, som også danner rammen som parkeringsplads. Huset er harmonisk i sin arkitektur fra frontsiden og fremstår indbydende. Vinduerne er af nyere dato.

Der er ved at blive etableret en pavillon til et enkeltmandsprojekt på gårdspladsen i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger.

På bagsiden af bygningen, er terrænet et niveau lavere end på forsiden. En udgang er etableret fra huset til en stor terrasse/ altan.

På matriklen findes også en lille sportsplads med hegn, der er direkte udgang fra bevægelsesrummet til denne plads. Desuden findes en legeplads.

- **Beskrivelse af fællesarealer/værelser/lejligheder:**

Der er foretaget omfattende bygningsrenovering af Børnehuse Middelbart før ibrugtagning i sommeren 2007.

Fællesarealerne fremstår nyrenoverede og tidssvarende. Interiøret er friskt og af nyere dato. Der er foretaget indretning af rummene afhængig af formålet, der er således tale om opholdsstuer med passende møblement. På fællesarealer er der opstillet tavler med dagstavler med piktogrammer som dagsforløb for børnene.

Fællesarealer er opdelt i grøn/blå og rød gruppe. I nedre niveau er pt. enkeltmandsprojekt indkvarteret indtil udendørs pavillon er færdiggjort. Grupperne er fysisk placeret med afstand til hinanden, og det afstedkommer en adskillelse, som er gavnlig for grupperne i forhold til forstyrrelser. Ulempen er dog samtidig, at man arbejder afsondret fra hinanden ved behov for akut hjælp fra kollega.

Børnehuse Middelbart har et fælles køkken for hele huset, hvor mad tilberedes inden den bringes ud i de enkelte grupper, hvor maden spises.

Ved indgangspartiet er der i de tilstødende lokaler et fælleskontor til medarbejderne, et kontor til afdelingslederen, og nedgang til lokalerne i det nedre niveau. Den nederste etage indeholder bevægelsessal og træningsrum, som bruges til ergo- og fysioterapeutisk behandling. Et af rummene anvendes fortsat til mødelokale, og der skal inden mødeafholdelse etableres borde og stole i rummet. Der er fortsat ønske om et mere permanent mødelokale.

Børneværelserne er af en rimelig størrelse. De er individuelt indrettede med passende møblement og vægudsmykninger efter børnenes personlige stil.

- **Dato og resultat af seneste bygningssyn:**
Der er ikke foretaget bygningssyn siden 1 års gennemgang efter renoveringen i 2007.
- **Planlagte ombygninger:**
Ingen
- **Dato for seneste beredskabsplan, brandsyn og brandøvelse og resultatet heraf:**
Beredskabsplanen er fra 2008, og der blev sidst afholdt en brandøvelse i 2008. Brandsyn blev gennemført juli 2009. Der var ingen fejl eller mangler.
- **Levnedsmiddelkontrol – seneste besøg og resultatet heraf:**
Levnedsmiddelkontrollen har ved sidste besøg 10. maj 2010 uddelt en stor smilende elite smiley.
- **Andet:**
Intet.

4.1. Tilsynets vurdering af de fysiske rammer

Er de fysiske rammer egnede? Er standarden tilfredsstillende?
Tilsynet vurderer de fysiske rammer egnede og i tilfredsstillende stand.

5. Organisation, drift og forretningsgange

- **Vedtaget budget 2010**
Der er for 2010 budgetteret med 45,3 mio. kr. til løn og øvrige omkostninger for Børnehuse samlet set.
- **Takst 2010, kroner**
I Middelfart er taksten steget til 2.752 kr. i 2010 i forhold til 2.144 i 2009. I Nyborg og Odense er taksten steget til 3.001 kr. i 2010 i forhold til 2.953 kr. i 2009.
- **Evt. bemærkninger:**
Til trods for takststigningen bemærker afdelingslederen, at denne ikke kan mærkes som

øgede ressourcer, hvilket skyldes et fald i belægningen. Børnehusene i Middelfart har derfor oplevet en manglende indtægt, som har betydet, at personalestaben skulle reduceres. Der er således flyttet to fuldtidsstillinger fra afdelingen til det nye enkeltmandsprojekt, som er i færd med at blive etableret i tilknytning til afdelingen i Middelfart.

5.1. Økonomi

- Forventet over- /underskud
Der forventes et underskud i 2010 på 3 mio. kr.
- Årsag til forventet over- /underskud?
Det forventede underskud i 2010 skyldes underskud genereret i 2008 og 2009, som er forårsaget af bl.a. ekstra personaleressourcer til afdelingen i Middelfart, underskud pga. difference mellem løn og refusion, og nye regnskabsprincipper.
- Evt. bemærkninger ved seneste revisionsbesøg:
Ikke undersøgt.
- Evt. bemærkninger vedr. ledelsestilsyn:
På grund af underskuddet gennemfører Børnehusene ledelsestilsyn hver måned.
- Andet:
Ledelsen oplyser, at belægningssituationen fortsat er et problem, og de er dialog med driftschefen herom.

5.2. Ledelse og organisation

- Er ansvars- og kompetencefordelingen synlig for medarbejderne?
I Middelfartafdelingen finder afdelingslederen, at den vigtigste opgave for ham i øjeblikket er den omstrukturering, som skal finde sted i forhold til det kommende enkeltmandsprojekt. Ved etableringen af enkeltmandsprojektet skal 8 medarbejdere flyttes ud i en pavillon, der er opstillet på udendørsarealet ved de eksisterende bygninger. Ledelsesmæssigt er implementeringen af Systematik i pædagogikken fortsat en udfordring.

Medarbejderne anser afdelingslederen for at have de bedste intentioner om at være afdelingsleder, men mange almindelige pædagogiske arbejdsdage for afdelingslederen - for at få en sammenhængende arbejdsplan - har gjort, at der savnes retning og vision for de pædagogiske medarbejdere. Medarbejderne gav videre udtryk for, at de finder behov for en ledelsesmæssig tovholder i forhold til implementering af den nye pædagogiske metode, i forhold til Bostedsystemets udvikling, og i forhold til opfølgning på episoder med magt og vold mm.

- **Hvordan holder forstanderen sig informeret om kvaliteten af tilbuddets ydelser?**

Forstanderen har faste møder med TR- og SR-gruppen. Forstanderen holder individuelle møder med afdelingslederne, møder med lederteamet, og deltager efter behov eller på eget initiativ i afdelingsmøder.

Forstanderen deltager i forældremøder, kommer sporadisk til handleplansmøder og kommunikerer meget via afdelingsledere. På grund af den fysiske afstand mellem de enkelte enheder kommer forstander ikke ofte lige forbi, foruden der er en aftale. Ligeledes er der deltagelse fra forstander i officielle møder. Er der særlige tiltag eller behov deltager forstanderen periodevist mere intensivt i fx afdelingsmøder. Derudover benytter forstanderen sig af de elektroniske kommunikationsveje.

- **Hvorledes kommunikerer regler og retningslinier?**

Det sker gerne via MED-udvalget, og forankres der. Der bliver sendt brev ud til alle medarbejdere, hvis der er noget nyt, de skal informeres om, eller det fremlægges på afdelingsmøder. Efterfølgende bliver det lagt på Bosted.

- **Udviklingstendenser:**

Forstander skønner, at der ligger en stor fremtidig udfordring i at få Børnehusenes pladser besat. Der er ikke så stor søgning til Børnehusene som tidligere, og samtidig er der ikke samme pres på voksertilbuddene, hvilket betyder, at de unge hurtigere visiteret videre til et voksertilbud end det hidtil har været tilfældet.

- **Evt. planer for organisationsudvikling / særlige projekter:**

Der er løbende drøftelser af situationen vedrørende færre henvendelser om pladser i Børnehusene, og forstander har aftalt møde med driftschefen i den forbindelse.

Hvordan anvendes socialområdets ledelsesgrundlag i praksis på tilbuddet – har det været drøftet, og hvilke dele er tillagt størst vægt?

Forstander fortæller, at man i det daglige forsøger at leve op til ovenstående temaer i ledelsesgrundlag i den måde, der arbejdes på. Senest er der søgt udviklingsmidler til at være visionære i forhold til nybyggeri, så man kan tilegne sig så mange nye indfaldsvinkler som muligt.

- **Andet:**
Intet.

5.3. Tilsynets vurdering af de organisatoriske og driftsmæssige forhold

- Herunder evt. budgetproblemer og problemstillinger vedr. ledelse og organisering.

Det er tilsynets helt overordnede vurdering, at Børnehusene ledes og drives på forsvarlig

vis. Tilsynet finder, at ledelsen er helt bevidst om de problemstillinger, som gør sig gældende økonomisk og belægningsmæssigt for Børnehusene, og ligeledes forsøger ledelsen at tage hånd om disse.

Omkring de ledelsesmæssige forhold i afdelingen i Middelfart, er det tilsynets vurdering, at ledelsen bør være opmærksom på og tage initiativer til at i mødekomme medarbejdernes behov for mere synlig ledelse i forhold til vision og retning og i forhold til implementering af nye tiltag.

6. Evt. særlige tværgående fokuspunkter

- Fra 1. april 2010: Har tilbuddet / institutionen en hjemmeside, og følger den de fælles retningslinjer?
Hjemmesiden er opdateret i 2009, og der sker løbende tilpasning i forhold til tilbuddets aktuelle situation.

6.1. Tilsynets vurdering:

Tilsynet vurderer Børnehusenes hjemmeside som gennemskuelig og opdateret.

7. Kvalitetssikring og –udvikling

- Hvorledes er anbefalingerne fra seneste tilsynsrapport for henholdsvis anmeldt og uanmeldt tilsynsbesøg fulgt op?

Anbefalinger fra det anmeldte tilsyn den 2. marts 2009

- 1) Revurdering/analyse af normeringen i forhold til personale
 - Der er foretaget en analyse af normeringen i forhold til personale, hvilket har resulteret i en takststigning i 2010.
- 2) Systematisk arbejde med opstilling af operationelle delmål
 - Der arbejdes fortsat med denne anbefaling.
- 3) Overvejelser om hvordan medarbejderne opkvalificeres i forhold til håndtering af udadreagerende adfærd
 - Børnehusene har kontakt med en psykolog, som yder supervision i forhold til, hvordan man håndterer den udadreagerende adfærd.
- 4) Afklarer muligheden af at indrette et selvstændigt personalerum

- Afdelingslederen har fået eget kontor. Der mangler fortsat et selvstændigt mødelokale.

- 5) Der tages stilling til procedurer/arbejdsgange, der sikrer hurtig tilkald af andre personaler i akut sammenhænge
 - Medarbejderne har adgang til en trådløs telefon. I forhold til enkeltmandsprojektet overvejes alarmmulighed.
- 6) Fortsat tæt overvågning af den økonomiske udvikling
 - Der er månedlige ledelsestilsyn.

Anbefalinger fra det uanmeldte tilsyn den 28. august 2009

- 7) Opdatering af hjemmesiden
 - Anbefaling er efterlevet.

7.1. Tilsynets vurdering af arbejdet med tilsynets tidligere anbefalinger:

Tilsynet vurderer, at Børnehusene arbejder konstruktivt med de tidligere anbefalinger. Der skal i 2010 arbejdes videre med følgende område:

⇒ Fokus på delmål/operationelle mål